

خندق جنگینده حضرت علی نین (ع) فداکارلیغی

حضرت علی(علیه السلام) بو جنگده دوشمن قهرمانلارینین قاباغین آلماسایدی و یا بو یولدا شهید اولسایدی، دوشمن سرپازلارینین خندقدن کنجه سسی راحتلاشاردی و دوشمنین سییاهی ایسلام قوشونونا هجوم ائلردی و نتیجه ده موشریکلر غالب اولاردیلار.

حضرت علی(علیه السلام) بو جنگده دوشمن قهرمانلارینین قاباغین آلماسایدی و یا بو یولدا شهید اولسایدی، دوشمن سرپازلارینین خندقدن کنجه سسی راحتلاشاردی و دوشمنین سییاهی ایسلام قوشونونا هجوم ائلردی و نتیجه ده موشریکلر غالب اولاردیلار.

هیجرتین بیئینجی ایلبنده شوالین 17-ده خندق غزه سسی باش وئردی. بو غزه ده دوشمنین قوشونو چوخ و موجهیدی. موشریکلر مدینه شهرینی اوزون مودت اوچون محاصیره یه سالدیلاز و موسلمانلارین فداکارلیقلاری و آلاهین کؤمگی ایله دوشمن مغلوب اولدو و موسلمانلار بو جنگدن باشی اوجا چیخدیلاز.

قریش قهرمانی قاباغیندا دایانان جوان کیشی

آیت الله جعفر سبحانی «ویلایت فروغی» کیتابیندا احزاب جنگی نین باشلانیشی شرحینده بئله یازیر:

هر دفعه کی عرب قهرمانی «عمرو بن عبدود» موباریزه اوچون آیاغا قالخیردی، موسلمانلاردان فقط بیر جوان دوروب میدانا گنتمک اوچون پیغمبردن ایجازه ایستیردی. آما هر دفعه پیغمبر موخالیفتچی لیق ائدیردی. او جوان حضرت علی(علیه السلام) و پیغمبر اونون جوابیندا بویورودو: اوتور بو «عمرو» دیر!

«عمرو» اوچونجو دفعه اوچون باغیردی و دندی: قیشقیرماقدان سسیم توتولدور، سیزدن بیر نفر یوخدور کی میدانا گله؟

یننه بو دفعه حضرت علی (ع) پیغمبره یالواردی کی اونا موباریزه ایجازه سسی وئرسین.

پیغمبرین (ص) خندق جنگینده ایمام علی (ع) باره ده تاریخی جومله سسی

پیغمبر بویوردو: رقیب ایسته یین «عمرو» دیر. حضرت علی (ع) عرض ائله دی: اولسون! نهایتده پیغمبر اونون ایستگی اینن موافیقت ائله دی و اؤز قیلینجینی اونا وئردی و عمامه سینی اونون باشینا باغلا دی و اونون باره سینده دوعا ائله دی و بویوردو: آلاه! علی نی پیسلیقدان ساخلام ائی آلاه «بدر» ده «عبیده» نی و «أُخْد» دا آلاهین اسلانی «حمزه» نی ایلمدن آلدین، آلاه! علی نی صدمه دن ساخلا. سونرا بو آبه نی تلاوت بویوردو: «رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ»، (انبیاء: 89) و سونرا بو تاریخی جومله نی بویوردو: «بَرَزَ الْإِيمَانُ كُلَّهُ إِلَى النَّبِيِّ كُلِّهِ»، یعنی ایمان و شیرکین بوتولویو بیر-بیرله اوز به اوز اولدولار.

ایمام علی (ع) تأخیرین جورانی اوچون سورعتله میدانا یولا دوشدو و عرب قهرمانی نین رجزی وزن و قافیه سینده بیر رجز اوخودو کی مضمونو بئله ایدی کی تلسمه، سسیوه جواب وئرمگه گوجلی کیشی گلیب!

. . . حضرت علی(علیه السلام) «عمرو» بن یادینا سالدی کی بئله بیر نذر دئییب «قریش» دن بیر نفر اوندان یکی زاد ایسته سه بیرینی یئرینه بیئیره. عمرو قبول ائله دی. حضرت علی(علیه السلام) بویوردو: بیرینجی ایستگیم بودور کی ایسلامی قبول ائده سن. عرب قهرمانی دندی: بو ایستگدن واز کنج کی سنین دینینه احتیاجیم یوخدور.

سونرا حضرت علی (ع) بویوردو: گل جنگدن واز کنج و اؤز وطنینه قاییت و پیغمبرین ایشینی آیریلارینا ساخلا کی غالب اولسا قریش اوچون بیر سعادت ساییلار و اؤلسه، سن ساواشسیز آرزینا چاتمیش اولارسان.

عمرو جواب وئردی: قریش آرادلاری بئله دانیشمازلار، نجه قایدیم؟ بیر حالداکی محمه الیم چاتیپ و ایندی واختی چاتیپ کی نذریمه عمل ائدم؟ چونکی من بدر جنگیندن سونرا نذر ائله میشم کی محمددن اینتیقام آلامیش باشیما یاغ سوتهمیم.

بو دفعه حضرت علی (ع) بویوردو: پس جنگه حاضریرلاش کی ایشین دوپونون قیلینجلا آچاق. بو زمان عربین قوجا قهرمانی پؤرتلمیش بولاد کیمی فیزاردی و حضرت علی نی پیدا گؤرنده آتیندان بیئیب اونو پیئله دی و قیلینجی ایله حضرت علی به حمله ائله دی و اونو شیذت اینن او حضرتین باشینا بیئدیردی.

حضرت علی اونون ضربه سینی قالخانلا. دفع ائله دی آما فالخان یکی بؤلوندو و قیلقه ده یکی بؤلوندو و او حضرتین باشی یارالاندی. بو لحظه حضرت علی بیر فورصت تاپیب اونا مؤحکم ضربه ووردو و یئره سالدی. قیلینجلارین سسلری و توز تورپاق قویموردو کی یکی طرفین قوشونو نتیجه نی گؤرسونلر.

آما بپردن-بیره حضرت علی نین (ع) تکبیر سسی اوچالدی و موسلمانلاردان شادلیق هارایی گؤیه قوزاندی و بیلدیلر کی حضرت (ع) عرب قهرمانینا غلبه ائدیپ و اونون شرنینی آرادان آپاریب.

پیغمبر (ص) حضرت علی نین (ع) او گونکی فداکارلیغین بئله بیان بویوردو: «صَرْبَةُ عَلِيٍّ يَوْمَ الْخَنْدَقِ أَفْضَلُ مِنْ عِبَادَةِ التَّقْلِينِ»، علی نین خندق گونو ووردوغو ضربه دونیا اهلی نین عیبادتیندن افضلدیر.